

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** *Avrupa Konseyi Araç Kutusu*

24 – Okullarda ve ileri/mesleki yüksekokullarda derslerin verildiği dile uyum **sağlayan** genç göçmenlerin desteklenmesi

Amaç: Genç göçmenlerin okullarda ve yüksekokullarda ders **öğretiminde kullanılan** dile uyum **sağlamasına yardımcı** olan **öğretmenler** için yönergeler **sağlamak**.

Yeni ev sahibi ülkelerinde eğitim sistemine giren genç göçmenlere okul dersleri, söz konusu okul veya yüksekokulda kullanılan dilde öğretilecektir. Bu dil, sosyal iletişimde kullanılan dile aşağı yukarı aynıdır, ancak çeşitli konularda bilgi aktarımı ve yeterliliklerin geliştirilmesiyle ilgili belirli özelliklere sahiptir. Bu özellikler günlük iletişimde sıklıkla bulunmaz, bu nedenle göçmenler de dâhil olmak üzere tüm öğrenciler tarafından tam olarak anlaşıldığından ve kullanıldığından emin olunması önemlidir.

Aşağıda matematik, fen, tarih, bilişim, ticaret ve işle ilgili dersler gibi dersleri öğretirken akılda tutulması gereken bazı hususlar yer almaktadır.

- Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin bilişsel olmaktan ziyade dil ile ilgili olabileceğinin farkında olun.
- Öğrenmeyi konuya özgü kelimelerle (örneğin aç, hücre, ampul, yazılım vb.) sınırlamayın: Daha özel terimlerin ötesine geçme fırsatlarını değerlendirin.
- Olgusal bilgileri ve görev talimatlarını vb. sunarken ve açıklarken çok net olun. Örneğin, hem ortak dilde hem de ev sahibi ülkenin dilinde yazılmış PowerPoint slaytları veya benzer bir yardımcı materyal faydalı olabilir.
- Öğrencilerin açıklamaları anlamalarına yardımcı olmak için resimler, diyagramlar, grafikler, haritalar, işaretler, semboller, simgeler, gerçek nesnelere vb. sıkça kullanın.
- Bazı soyut terimlerin diller arasındaki benzerliklerinden, özellikle de Yunanca veya Latince kökenli kelimelerden yararlanın.
- Çiftler veya gruplar halinde, grup üyelerinden birinin yeni gelen bir göçmen için uzun süreli 'dil arkadaşı' olabileceği uygulamalı etkinlikler düzenleyin.
- Örneğin aile üyelerinin veya ülkede daha uzun süredir bulunan diğer göçmenlerin desteğiyle göçmen öğrencilerin ilgili ders kitaplarını kullanmalarına yardımcı olmak için etkili bir yol bulun.

- Göçmen öğrencilere bir şeyleri tarif etmeleri, deneyimleri hakkında konuşmaları, bir şeyleri göstermeleri vb. için fırsatlar verin.
- Kişisel not tutmaları dışında, yazmaları gereken yazı miktarını sınırlandırın.

Sözlü açıklamaları basitleştirmek ve göçmen öğrencilerin anlamasını kolaylaştırmak için aşağıda listelenenler de dâhil olmak üzere belirli adımlar atılabilir.

- Öğrencilerin hangi konunun, sürecin veya olgunun vb. açıklandığını veya tartışıldığını anladıklarından emin olun.
- Yavaş ve net konuşun ve her cümle, soru, cevap ve konu değişikliği arasında duraklayın.
- Gerekliğinde söylediklerinizi, özellikle de sorularınızı ve sık kullanılan anahtar terimleri, yaygın ifadeleri ve yeni kelimeleri tekrarlayın veya başka kelimelerle ifade edin.
- Anlamı aktarmaya yardımcı olmak için jestleri ve yüz ifadesi ve mimik gibi diğer beden dili öğelerini kullanın.
- Açıklamalarınızda somut örneklere, özellikle de öğrencilerin günlük yaşamı ve deneyimleriyle ilgili örneklere yer verin.
- Konudan sapmaktan veya ani konu değişikliklerinden kaçının.
- Cümleleri ve soruları kısa ve basit tutun ve 'sonra', 'bundan sonra', 'yani', 'çünkü' gibi yaygın bağlaçları kullanın.
- Konuşma dilinde çok fazla edilgen çatı kullanmaktan kaçının: Örneğin, 'sıvıyı 100 dereceye kadar ısıttık' ifadesi 'sıvı 100 dereceye kadar ısıtıldı' ifadesinden daha kolay anlaşılabilir.
- 'O' veya 'onlar' gibi zamirleri kullanırken öğrencilerin bunların kime veya neye atıfta bulunduğunu anladıklarından emin olun.

Bu dil özellikleri, özellikle bilim ve teknoloji alanında belirli konularla ilgili yazılı metinlerde çok yaygındır. Öğrencilerin bunlara alışmalarını, kullanımlarını anlamalarını ve yazılı çalışmalarında kullanmaya başlamalarını sağlamak önemlidir.

Çeşitli okul veya yüksekokul derslerinin öğretmenleri, öğrenmeye yardımcı olan ancak özellikle dille ilgili olmayan çizim, fiziksel aktiviteler, video oyunları, İnternet, cep telefonları, uygulamalar vb. gibi etkinlik ve kaynakları da teşvik etmelidir.

Ders ile ilgili dilin öğretilmesi ve öğrenilmesine yönelik bu tür bir yaklaşımın sürekli ve uzun vadeli olması gerekir.

(Ayrıca bkz. Araç 25 - Genç göçmenlere ders öğretiminde faydalı işlevler ve ifadeler).